

Remissvar

Sida	1(3)
Datum	2010-08-24
Diariennr	ST2010-1854
Handläggare	Marguerite Sjöström-Josephson
Versionsnr	1.0
Godkänd av	VD

Yttrande över Samråd avseende kalkylmodellen för det fasta nätet – Förslag till reviderad Bottom-up-modell

Reglering är inte rätt metod att lösa bristen på fiber

Stokab anser, i likhet med vad vi tidigare framfört, att det grundläggande problemet inom IT-området är otillräckligt utbyggd infrastruktur. I takt med att efterfrågan på alltmer bredbandskrävande tjänster ökar kommer detta att bli alltmer märkbart.

Prisreglering är inte rätt metod att lösa den utmaning Sverige står inför idag, att snabbt öka tillgången på fiberförbindelser. PTS för in nya icke affärsmässiga villkor och låser fast positioner och utvecklingsprocessen på marknaden redan innan näten är utbyggda och effektiva svartfiberprodukter kan erbjudas marknaden.

I stället för att hämma fortsatt utbyggnad med regleringar bör staten bidra till utbyggnad av ny fiberinfrastruktur genom att stimulera till ökade investeringar och samordna redan befintliga resurser inom staten. Sverige har nått sin framstående ställning som IT-nation bl.a genom en tidig avreglering av telekomsektorn. Mot denna bakgrund framstår det som beklagligt att Sverige nu förefaller berett att ligga i täten för en europeisk återreglering.

Kostnadsnivåerna i BU-modellen är för låga

De föreslagna kostnadsnivåerna¹ för svartfiberprodukterna är för låga i Bottom-up-modellen. Stokab anser att det är fullständigt omöjligt för en effektiv operatör som träder in på marknaden idag, att tillhandahålla svartfiberprodukter till föreslagna kostnadsnivåer. Kostnadsnivåerna skulle, under vissa omständigheter, mycket väl t.o.m kunna vara dubbelt så höga som PTS föreslår. Skulle de nu föreslagna kostnadsnivåerna resultera i motsvarande prisnivåer leder detta med säkerhet till att den för Sverige nödvändiga utbyggnaden av fiberbaserade nätinfrastukturer tappar tempo och blir avsevärt mindre än om PTS skulle avstått från att prisreglera svartfiberprodukterna.

Ett långt ifrån fullt utbyggt nät – nyanläggning av fiber kommer att efterfrågas

Eftersom fibernäten ännu är långt ifrån fullt utbyggda är det rimligt att anta att en stor del av operatörernas begäran om tillträde kommer att avse nyanläggning av fiber

¹ PTS PM ”Samråd avseende kalkylmodellen för det fasta nätet vad avser – Förslag till Bottom-up-modell, sid 11

(undantaget nybyggda bostads- och företagsområden). Stokab ställer sig ytterst tveksam till skyldighetsbeslutet om nyanläggning av svart fiber. I PTS beslut om NIT² anges att en proportionerlig del av anläggningskostnaden ska betalas tillbaka till den/de operatör/er som betalade engångsavgiften när nästa kund önskar hyra någon fiberförbindelse på linjesträckningen³. Prisregleringen inkluderar således en återbetalningsskyldighet till kund som skulle kunna gälla under 20 års tid. Detta i kombination med ett uppseendeväckande lågt pris. Vi förstår skälen till den föreslagna återbetalningsskyldigheten, men avråder med bestämdhet från att införa denna typ av praktiskt svårhanterliga reglering. Tillhandahållande av svartfiberprodukter avser att stimulera till fler aktörer och fler tjänster. En fortsatt konsolidering i branschen kan förväntas samtidigt som nya företag etablerar sig eller försvinner. Att i en mycket rörlig bransch ha återbetalningsskyldighet under 20-årsperioder, under vilken aktörer kommer och går, är inte rimligt. Problemet förstärks av att aktörer som önskar hyra fiberförbindelser får betala en ersättning som närmast kan betraktas som underpris.

PTS bör beakta att IT-branschen inte enbart består av ett litet antal större operatörer, utan är långt större och mer mångfasetterad än så. Detta är en bransch som vuxit fram och utvecklats tack vare den framsynta svenska avregleringen.

Det kan även befaras att det tvingande kravet på att nyanlägga fibernät mot engångsavgifter som ska finansiera utbyggnaden minskar andra angelägna incitament för nätägaren. Hur påverkar det viljan till att aktivt öka nyttjandegraden av nätet? Hur påverkar det förutsättningarna för en industriell utbyggnad? Ett affärsmässigt upplägg i förslagets riktning tenderar i stället att tvinga operatörer att låsa in tjänstekontrakten över mycket lång tid med mindre effektiv tjänstekonkurrens som följd. Regleringsivern riskerar således att motverka ett av de bakomliggande motiven d.v.s. att öka konsumenternas valfrihet. Staten kan avstå från reglering och för egen del ta ett utökat ansvar för infrastrukturen. Då kan de negativa konsekvenserna som regleringen oundvikligen leder till undvikas.

Nätstrukturen finns inte på plats

Den nätstruktur som PTS redogör för finns inte på plats i dag. Den kommer med största sannolikhet inom de närmaste åren endast att kunna tillhandahållas i ett fåtal geografiska områden, däribland i Stockholm. Även om hushållsmarknadens växande behov av kapacitet förväntas öka efterfrågan på svartfiber är det dock för tidigt att avgöra hur dessa produkter ska utformas för att på bästa sätt möta den förväntade efterfrågan. Det är således svårt att avgöra kostnadsnivåerna då varken nätstrukturen eller svartfiberprodukterna finns på plats och då effekterna av konkurrerande tekniker ännu inte kan bedömas.

En mix av kostnader vägs samman – saknar relevans för enskilda produkter

Kalkylmodellen är utformad med utgångspunkt att tillämpas teknikneutralt, d v s den gäller för de olika tekniker som används i de fasta näten. Det innebär att det är en

² Nätinfrastruktur

³ PTS Beslut ”Marknaden för nätinfrastruktur tillträde (marknad 4) sid 281.

mix av kostnader som vägs samman, oavsett kostnadernas relevans för enskilda produkter.

För kopparnäten finns såväl historiska data som långtgående erfarenheter av marknadens efterfrågan, sist men inte minst är näten färdigbyggda. Allt detta saknas för fibern. Svartfibernäten är långt ifrån färdigbyggda samt har andra förutsättningar vid installation och drift. Stokab antar att denna sammanblandning är en av orsakerna som medfört att de föreslagna kostnadsnivåerna för svartfiberprodukterna blivit orimligt låga. Förslaget utgår bl.a. från att en viss del av arbetet med ett svartfibernet går att utföra via stödsystem på distans. Så är inte fallet. Arbeta med installation m.m. av svartfiberprodukterna utförs manuellt på plats, annars är det inte ett svartfibernet utan ett aktivt nät. Detta är en kostnadsdrivande post som modellen inte tagit hänsyn till. Avsikten att kalkylmodellen ska vara teknikneutral är god men resultatet blir en teoretisk modell som inte speglar verkliga förhållanden.

Minskad investeringsvilja ställer ökade krav på skattefinansiering

Intresset att investera i fibernet i Sverige, annat än den som måste utföras under tvång, kommer att minska om prisregleringen införs enligt nu liggande förslag. Stokab håller det för sannolikt att den nu föreslagna prisregleringen i framtiden kommer att leda till ökade krav på skattefinansiering för att fiberutbyggnaden ska ta fart i Sverige. En prisreglering ställer stora krav på att de kostnadsbaserade priserna speglar de verkliga förhållanden på marknaden och de faktiska kostnader som svartfiberprodukten genererar. Så är inte fallet med föreslagna kostnadsnivåer och prisregleringsmetod.

Risken finns att antalet aktörer som erbjuder svart fiber minskar

Stokab instämmer med PTS att om svartfiberprodukter görs tillgängliga så stimuleras fler aktörer att investera i bredbandsnät och i fler ip-baserade tjänster. Detta förutsätter dock att infrastrukturen över huvudtaget byggs. Risken att antalet aktörer som erbjuder svartfiberprodukter minskar är uppenbar med föreslagen reglering. Det är därför ytterst angeläget att staten inte genom reglering tvingar fram en underprissättning av dessa produkter. Konsekvensen blir annars att gapet ökar mellan efterfrågan och utbud på effektiva svart fiberprodukter. Denna typ av effekt är en vanlig och väl känd konsekvens av prisregleringssystem.

Fibernet borde jämföras med vägar och järnvägar

Infrastruktur utgör ett av de politikområden för vilket det offentliga har ett grundläggande ansvar. Ansvaret för fiberinfrastrukturen borde därför kunna fördelas - mellan offentlig- och privat sektor - i likhet med vad som gäller för vägar och järnvägar. Vägar och järnvägar tillhandahålls av offentlig sektor och det privata svarar för "trafiken". Därmed säkerställs en fungerande konkurrens på transport-/tjänstenivån. Staten har således möjlighet att med andra medel än prisreglering undanröja de konkurrensproblem som PTS identifierat.